

СУЕВЕРИЯ СРЕД ДНЕШНИТЕ ХРИСТИЯНИ

КАКВО ЗНАЧИ „КЪСМЕТ“? ПРОТИВ ВЯРАТА В СЛЯПАТА СЪДБА

(Този текст е публикуван със съкращения)

Дните ми са в Твоя ръка; избави ме от ръцете на враговете ми и от гонителите ми. (Пс. 30:16)

Много често съвременните хора взаимно си пожелават късмет. Под думата „късмет“ разбират всевъзможни неща: печалба от тотото или лотарията, случайно запознанство с добър човек, автобусът неочаквано идва навреме и не закъсняваме за важна среща, някакъв намерен предмет, който ни носи радост и т.н. В българския тълковен речник думата „късмет“ е директно обяснена като „щастлива случайност“, „съдба, щастие“.

Но веднага възниква следният въпрос: ако действително има щастливи случайности, щедри дарове на сляпата съдба, тогава къде отива християнската вяра в Бога и Неговия Промисъл, обхващащ всичко? В Евангелието ясно е казано, че Бог промисля дори за живота на малките врабчета, а да не говорим за нас, хората: *„Не две ли врабчета се продават за един асарий? И ни едно от тях няма да падне на земята без волята на нашия Отец; а вам и космите на главата са всички преброени; не бойте се, прочее: от много врабчета вие сте по-ценни.“* (Мат. 10:29-31). Следователно за всеки човек, считащ себе си за християнин, вярата в сляпата съдба и щастливите случайности е недопустима. Такава вяра в „късмета“ е тежка заблуда, вид суеверие, липса на правилна догматическа вяра, маловерие.

Според учението на Православната Църква, Господ определя съдбата на всеки човек (в сегашния и бъдещия живот) НЕ безусловно, а на основание на предвиждането, как се държи (или би се държал) този човек по време на земния си живот. Бог знае и вижда минало, настояще и бъдеще, без ни най-малко да отнема човешката възможност за свободен избор (1). Бог знае какво ще направим, а не го предопределя.

Но въпреки това учение, мнозина вярват, че съдбата на всеки човек е безусловна, че са предопределени всички обстоятелства в живота му и дори всички негови бъдещи постъпки и действия (2). Такова мнение за съдбата – като за някаква своенравна сила, властваща над всички, безразборно милостива към едни и жестока към други, безразлична към правда, мъдрост и благост – има езически характер и е заимствана от езичниците. За съжаление обаче и някои суеверни християни са пренесли езическите неправилни понятия за съдбата върху единия истински Бог. И се получава така, че има хора, които оправдават тежките си пороци, позовавайки се на Божията воля. Например някой пияница, в отговор на вразумлението на доброжелателни към него хора, казва: „Радвам ли се аз, че правя така? Сам виждам, че

пропадам. Но аз зная, че моята участ е толкова горчива, защото Господ ме е наказал с тази проклета страст към алкохола. Болно и горко ми е и на мен самия, но нищо не може да се направи.“

Какво може да бъде по-нечестиво от това суеверно мнение за Бога, като за някаква неумолима съдба, властваща над света?

Наистина, без волята Божия и косъм от косата не пада. *„Господ умъртвява и съживява, сваля в преизподнята и изважда; Господ прави човека сиромас и богат, унижава го и го въздига“* (1 Цар. 2:6-7). *„Стъпките на човека се насочват от Господа“* (Притч. 20:24). Но във всички тези случаи Господ действа съгласно Своята премъдрост, благост и правосъдие. При това Той употребява своята власт без да нарушава човешката свобода, без да отнема човешката воля. Свободата на волята е такъв Божи дар, който Господ съхранява дори и у злодея.

Не отнемайки от човека волята, Господ му предоставя избор на живот или смърт, благословение или клетва (виж Сир. 15:14; Втор. 30:19), и вече сам човекът трябва да направи избор. Господ устроява нашата съдба съгласно това, което избира човекът, и което той заслужава. *„Ако поискате и послушате, ще ядете богатата земя; ако пък се отречете и упорствате, меч ще ви изтреби“* (Ис. 1:19)

Ние често виждаме, че благочестиви хора бедстват, страдат от обиди и човешки несправедливости, нямат успех в своите дела и предприятия, а нечестивите и беззаконните благоденстват и успяват във всичко. Ако Бог е справедлив, тогава защо Той допуска това? Не действа ли Той в този случай подобно на сляпата съдба, без да различава достойните от недостойните?

За нас, в настоящия ни живот, много неща са неразбираеми в отношението на Бога към хората, в устройването на тяхната съдба. Сега делата Божии са пред нашия взор като през мътно огледало, но когато видим Бога лице в лице, тогава всичко ще ни стане ясно (1 Кор. 13:12). Но е несъмнено, че щастието на нечестивите е нетрайно, успехите им в житейските дела са скоропреходни, и Господ няма да ги остави без наказание. Ако не в този живот, то в бъдещия, Господ ще им въздаде по делата. По същия начин и благочестивите люди ще наследят толкова по-голяма награда, с колкото по-голямо смирение и преданост на Божиата воля са понесли житейските несгоди, с които Господ ги е изпитвал за укрепване на вярата и любовта към Него.

Според суеверните езически представи, съдбата е неумолима. Но за Троичния Бог това не може да се каже! Многобройни са примерите, които показват Неговото снизхождение към хора, обърнали се към Него с молба за помилване. Това би ли могло да се случи, ако Божиите определения приличат на някаква неумолима съдба?

Въобще няма нищо общо между Бога и сляпата съдба. В ръцете на Господа е нашият жребий, но Господ винаги е готов да ни дарува благодат, прошка и вечно блаженство, стига ние самите наистина да искаме това. Единствено от нас зависи да заслужим Божието благоволение.

Амин, Господи, нека го заслужим!

1) Друг е въпросът, че понякога самият човек така дълбоко се заплита в млежата са собствените си пороци и страсти, че наистина свободата му силно се ограничава.

2) Използвани материали от брошурата на Московския Сретенски манастир „Святоотеческие наставления, предостерегающие от суеверии“.

Автори: йеромонах Висарион (Зографски) и йеромонах Йоан (Филипов)

Този текст се публикува по благословението на йеромонах Висарион (Зографски)

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 08.07.2015

На 08.07.2015 отбелязваме паметта на:

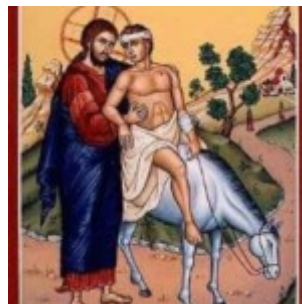
Св. вмчк Прокопий

Житие на Св. вмчк Прокопий

[0807 - >ЖИТИЕ НА СВЕТИ ВЕЛИКОМЪЧЕНИК ПРОКОПИЙ](#)[Житие на Св. вмчк Прокопий](#)

ЩО Е МИЛОСЪРДИЕ И В КАКВО СЕ СЪСТОИ ТО

Как да опишем този съсъд на любовта, този инструмент и това средство, с които Творецът се отнася към Своите създания? Как да опишем тази добродетел, която се е нарекла дъщеря на Бога и разпоредителница с безчислените съкровища?

Когато преподобният Иоан Милостиви бил млад, той решил, че през целия си живот ще оказва състрадание на ближния и ще проявява милост. Тогава, приемайки облик на прекрасна

принцеса, тази добродетел (тоест милосърдието), му се явила и му казала: "Аз съм първородната Божия дъщеря, и този, който ме предпочете и възлюби, него ще заведе при моя Отец!". Ето, това е милосърдието, и който възжелае истински да общува и да живее с Бога, нека се потруди да го придобие и даже да живее чрез него през целия си живот.

Не то ли, Божието милосърдие, е било причината, която е подбудила Бога да даде живот на създанието, да го направи причастник на Божествените съкровища на Своята съвършена Любов? Какъв още друг смисъл могат да имат словата на Свещеното Писание, които се отнасят към неописуемия и благ Бог, Който и собствения Си Син не пощади, а Го отдаде за всички ни (Рим. 8:32)? Чий ум, чия мисъл и чий език може да опише или да изрази това дело на Божествено милосърдие? Такова голямо значение придава Бог на милосърдието, че дори е казано: милостта бива похвалявана на съда (Иак. 2:13).

Ето едно спасително и печелившо средство! Ето едно превъзходно и полезно мерило! Ето нещо, което всеки може много просто и винаги с лекота да изпълни по всяко време, на всяко място и при всякакви обстоятелства! Не би ни стигнало нито място, нито време, нито способности, ако бихме поискали да опишем колко пъти в историята не само ние, като разумни същества, но и неразумните творения са изпитвали на себе си действието на тази блажена добродетел – праведният се грижи и за живота на добитъка си. (Притч. 12:10).

Ти, блажена дъщеря на Небесния Цар, подтикнала и своя Отец да се разпъне за тези, които са се отрекли от Него, съжали се над нас, ела при нас, жестокосърдечните, и ни дай от своето, за да се уподобим, доколкото е възможно, на тебе – защото не желаеш смъртта ни!

Както вече споменахме по-горе, милосърдието е действена и практическа любов, и следователно невинаги се проявява еднакво. Едно от свойствата на любовта, както го описва апостол Павел, е че тя не дири своето, тоест е безкористна, затова и този, който оказва любов чрез милосърдие, трябва да бъде безкористен. Такава любов не безчинствува, не се сърди, зло не мисли (1 Кор. 13:5), но всичко покрива, всичко претърпява, на всички прощава, всичко понася, както и Сам нейният Бог-Отец.

Ако ние, следвайки всичко това при съответното разположение оказваме милост, по-лесно ще достигнем целта на предназначението си. И ако винаги удържаме в себе си образа на състрадателното милосърдие, ще успее ли да ни увлече беззаконие, мъст или желание, духовно или материално, да експлоатираме ближния – тъй като само милосърдието ни убеждава да бъдем готови да полагаме душите си за братята (1 Иоан. 3:16).

Милосърдието не се ограничава нито от мястото, нито от времето – но човекът, движен от дълга на любовта, носи утешение винаги, когато най-много се нуждаем от него. Изобщо човекът е едновременно духовно и материално същество, и поради това милостта, която му се оказва, също може да бъде различна, в зависимост от необходимостта – но по възможност е нужно да благотворим на всички.

Обществото в по-голямата си част гледа на милосърдието като на оказване на материална помощ, тоест на удовлетворяване на материалните потребности на нуждаещите се. Но освен това има още и духовни и етични потребности, които изискват подкрепа. Духовното утешение има голямо значение, когато го оказват компетентни в това хора, защото опасността, на която

се подлага човек, засяга душата му, и в противен случай вредата ще бъде голяма.

Няма да описваме в подробности този вид блажено милосърдие, тъй като то е известно на всички. Ще помолим само тези, за които то директно се отнася, да отделят на това свое служение колкото е възможно повече сили, за да предотвратят твърде неприятните обстоятелства, в които попадат хората, което не е рядкост, особено в наше време.

Нима ние не оказваме милосърдие, като предотвратяваме опасността, която грози някого, който не подозира за нея, и объркан мисли, че има сериозни причини за самоубийство? Но то ще му струва не само настоящия, но и вечния живот, към който всички трябва да се стремим?

Ако и целият свят не струва колкото една душа, каква ще бъде похвалата за този, който, жертвайки себе си, спасява жертвата на това заблуждение?

В живота на нашия велик светия – свети Николай – намираме пример, който има отношение към разглежданата тема. Обеднял някога един състоятелен човек, баща на три дъщери и изпаднал в отчаяно положение. Намислил да даде дъщерите си за блудници и така да печели средства за съществуване. Но светителят предотвратил осъществяването на този замисъл, тайно дарявайки всяка девойка по реда ѝ със зестра за сватба и с това не допуснал погибелта им. Какво друго дело би могло да бъде по-голямо и по-ценно от тази оказана им милост?

За предпочитане е спасението на душата, не на тялото. Телесните потребности са очевидни, поради това и мнозина ги виждат и все някой ще побърза на помощ. Духовните рани и духовните вреди обаче много хора не виждат, неведоми са за тях.

В историята на нашата Църква благочестивите пастири, духовните отци, великите аскети и строгите пазители на безмълвието и подвига, откликвайки на зова за милосърдие, не само са оставяли безмълвието си и правилата на живота, но жертвайки себе си, с неимоверни усилия са изтръгвали душите от зъбите на опасностите. Много пъти те са заставали на мястото на тези, които са били обречени на пожизнено робство, за да ги спасят от гибелта, която ги грози.

Автор: Стареца Йосиф Ватопедски

Източник: Атонски беседи

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 07.07.2015

На 07.07.2015 отбелязваме паметта на:

Св. Неделя

Житие на Св. Неделя

ИЗЛЕЗЕ НОВИЯ БРОЙ НА ЕНОРИЙСКИ ЛИСТ БЛАГОВЕСТИЕ

*Излезе нов **брой 197**, на Енорийски лист "**Благовестие**". Може да го намерите по-долу*
Енорийски лист Благовестие, брой 197

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 06.07.2015

На 06.07.2015 отбелязваме паметта на:

Преп. Сисой Велики

Житие на Преп. Сисой Велики

[0607 - В ПАМЕТ НА ПРЕПОДОБНИЯ НАШ ОТЕЦ СИСОЙ ВЕЛИКИ \(1\)>Житие на Преп. Сисой Велики](#)

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 05.07.2015

На 05.07. 2015 отбелязваме паметта на:

Св. преп. Атанасий Атонски

Житие на Св. преп. Атанасий Атонски

[0507 - ЖИТИЕ НА СВ. ПРЕПОДОБНИ АТАНАСИЙ АТОНСКИ](#)>Житие на Св. преп. Атанасий Атонски

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 04.07.2015

На 04.07.2015 отбелязваме паметта на:

Св. Андрей, архиеп. Критски

Житие на Св. Андрей, архиеп. Критски

[0407 - В ПАМЕТ НА СВЕТИ АНДРЕЙ, АРХИЕПИСКОП КРИТСКИ](#)>Житие на Св. Андрей, архиеп. Критски>Житие на Св. Андрей, архиеп. Критски

ДОМАКИНСТВО И ДУХОВЕН ЖИВОТ НА МАЙКАТА

- Отче, как може една домакиня да разпреди така работата си, че да има време и за молитва? Какво трябва да е съотношението между работата и молитвата?

- Жените обикновено нямат мярка в работата си. Искат постоянно да си отварят работа.

Въпреки че голямо сърце би могло да върти добродетелна душата си, пилеят сърцето си в незначителни неща. Да предположим, че имаме една чаша с хубави рисунки и детайли по нея и т.н. Но ако нямаше рисунки, пак щеше да върши работа. Те обаче отиват в магазина и се започва: "Не, искам с такива рисунки, не така, не иначе"... А ако има и някое нарисувано цветенце, е, тогава вече сърцето ѝ подскача! По този начин жената прехосва всичките си сили. Рядко ще намериш някой мъж да обръща внимание на такива неща.

И ако например нощната лампа е кафява или черна, мъжете дори няма да го забележат. Но жената иска нещо красиво, радва се, дава една част от сърцето си в това, друга част за нещо друго, тъй че за Христа какво остава? Уморените прозявки по време на молитва. Колкото повече се отдалечава женското сърце от такива красоти, толкова повече то се доближава до Христа. А когато сърцето се отдаде на Христа, тогава има голяма сила! Тия дни видях една душа, която изцяло се е отдала на Бога. Виждаш как в нея гори един сладък огън! Всичко взема присърце. Преди беше съвсем светски човек, но беше добронамерена и в един момент в нея е пламнала искрата. Златни накити, разкошни дрехи – всичко изхвърли. Сега живее в удивителна простота! Подвизава се, води духовен живот. И как постоянно жертва себе си! Завидя на светиите в добрия смисъл. Как се моли с брoеницата, как пости, как чете Псалтира!... Удивително! Тя сега се прехранва с духовни подвизи.

- Отче, една майка ми сподели: "Слаба съм телесно и много се изморявам; не мога да си свърша работата, нито ми остава време за молитва".

- Нека си опрости живота, за да ѝ остава време и за молитва. Опростявайки живота си, една майка може да постигне голям духовен напредък. Ако е опростила живота си, но полага голям труд, понеже има много деца, има оправдание да каже "изморявам се". Ако обаче губи времето си, гледайки как да подреди къщата си за пред чуждите хора, тогава какво да каже човек? Някои майки, за да им е подредено всичко вкъщи, ограничават до задушаване децата си и не ги оставят да преместят дори и един стол или една възглавница. Налагат им войнишка дисциплина и по този начин децата, макар че се раждат нормални, за съжаление израстват повредени. Ако един здравомислещ човек види в един дом с много деца всичко да е подредено, вади заключение, че или децата са повредени, или майката е варварка и е наложила войнишка дисциплина. Има страх в душите на децата, затова се подчиняват. Веднъж бях отишъл в една къща с много деца. Каква радост ми доставиха дечицата със своите детски лудории, с които разваляха светския ред, т.е. всяко нещо да стои на мястото си. Този ред всъщност е най-голямата безредица, която много уморява съвременния човек.

Едно време нямаше духовни книги, за да си помагат майките, като ги четат. Днес има цял куп

светоотечески книги, цял куп преводи, но за жалост повечето майки или се занимават с празни работи, или работят, за да свържат двата края.

Най-добре е майката да се занимава с възпитанието на децата, а не да се отдава с педантичност на домакинството, на бездушните предмети. Да им говори за Христа, да им чете житията на светиите. Същевременно да се занимава с почистването на душата си, за да сияе с духовна светлина. Духовният живот на майката безшумно и незабелязано ще помага и на душите на нейните деца. По този начин и децата ще живеят с радост, и тя ще е щастлива, защото ще носи Христа в себе си. Ако майката не намира време и начин да каже поне едно "Три-свято", как тогава ще се осветят децата ѝ?

- А когато, отче, една майка има много деца и много работа?

- Не може ли, когато върши къщната си работа, същевременно и да се моли? Мен именно майка ми ме научи да казвам Исусовата молитва. Когато като деца правехме някоя беля и тя усещаше, че се е ядосала, я чувах да си казва: "Господи Исусе Христе, помилуй ме". Когато слагаше хляба във фурната, казваше: "В името на Христа и Света Богородица". И когато месеше, и когато готвеше, постоянно си казваше молитвата. По този начин се освещаваше тя самата, освещаваха се хлябът и ястието, които приготвяше, освещаваха се и тия, които ги ядяха.

Колко майки, които са имали свят живот, са имали и свети деца! Ето например майката на стареца Хаджи Георги. Дори млякото на тази благословена майка, което бозаел Гавриил – светското име на стареца Хаджи Георги – било подвижническо! Добила две деца, след което със съпруга си живеели в девство, обичайки се като брат и сестра. От малка имала подвижнически дух, защото имала сестра монахиня, подвижница, която по-късно посещавала и с децата си. Бащата на Гавриил също бил благочестив човек, занимавал се с търговия, затова повечето му време преминавало в пътувания. Това давало възможност на майката да води прост и скромен живот, да не "се грижи и безпокои за много неща" (виж Лук. 10:41), да взема детето със себе си и заедно с други жени да извършват бдения, кога по пещерите, кога по параклисите. Затова впоследствие и той достигнал до такава святост.

Благочестивият живот на майката е от голямо значение. Ако майката има смирение, страх Божий, нещата в дома вървят нормално. Познавам млади майки, чието лице свети, макар че от никъде не получават помощ. От децата разбирам в какво състояние се намират майките.

Автор: Св. Паусий Светогорец

Източник: За семейния живот – Слова, том 4

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 03.07.2015

На 03.07.2015 отбелязваме паметта на:

Св. мчк Якинт

Житие на св.мчк Якинт

[0307 - ЖИТИЕ НА СВЕТИ МЪЧЕНИК ЯКИНТ>Житие на св.мчк Якинт](#)
